

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5232/2563

บริษัท อ. ผู้ร้อง บริษัท ด. ผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 156/1, พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 42,
พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 45

ย่อ / หลักกฎหมาย

พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การระงับข้อพิพาทโดยการ
อนุญาโตตุลาการเป็นไปด้วยความรวดเร็ว สมดังเจตนาของกลุ่มพิพาทที่เลือกใช้วิธีระงับข้อพิพาทโดย
การอนุญาโตตุลาการแทนการนำข้อพิพาทไปฟ้องคดีต่อศาล จึงบัญญัติให้คำชี้ขาดของคณะ
อนุญาโตตุลาการจะได้รับการพิจารณาจากศาลเพียงชั้นเดียว ยกเว้นเป็นคำสั่งหรือคำพิพากษา
ตามกรณีมาตรา 45 (1) ถึง (5) จึงจะอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาได้ ที่ผู้ร้องมีคำร้องขอให้บังคับตาม
คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการซึ่งอยู่ในบังคับตามกฎหมายดังกล่าว แล้วต่อมา
ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้คัดค้านยกเว้น
ค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ อันอาจทำให้ต้องแยกอุทธรณ์เรื่องดังกล่าวไปยังศาลอุทธรณ์คดี
ชำนาญพิเศษ ส่วนเรื่องตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกานั้น ย่อมจะ
ทำให้การพิจารณาคดีต้องล่าช้าไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของบทบัญญัติดังกล่าว ทั้งยังเปิดโอกาส
ให้คู่พิพาทฝ่ายที่ต้องการประวิงคดีใช้เป็นช่องทางนี้ได้ คำสั่ง
ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางดังกล่าวจึงถือเป็นคำสั่งของศาลตาม
พระราชบัญญัตินี้ต้องอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาแล้ว ส่วนคำสั่ง
ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางที่ไม่อนุญาตให้ผู้คัดค้านยกเว้น
ค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ถือเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ นั้น เมื่อ
พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 42 วรรคสอง (1) กำหนดให้ผู้ร้องขอบังคับตามคำชี้ขาด
ต้องมีต้นฉบับคำชี้ขาดหรือสำเนาที่รับรองถูกต้องมาแสดงต่อศาล แต่ไม่ได้กำหนดให้ต้องมีการ
รับรองสำเนาถูกต้องจากสถานทูตในประเทศที่มีการทำคำชี้ขาด กระทรวงการต่างประเทศของไทย
หรือโนตารีปับลิกที่ผู้คัดค้านอ้างแต่อย่างใด ที่ผู้คัดค้านอ้างว่าผู้ร้องไม่มีสำเนาคำชี้ขาดของคณะ
อนุญาโตตุลาการที่มีการรับรองสำเนาถูกต้องจากสถานทูตของ สหราชอาณาจักร หรือ
กระทรวงการต่างประเทศของสหราชอาณาจักร หรือกระทรวงการต่างประเทศของไทย รวมทั้ง
โนตารีปับลิกมาแสดงต่อศาล อุทธรณ์ของผู้คัดค้านจึงเป็นอุทธรณ์ที่ไม่มีเหตุผลอันสมควรที่จะ
ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจาก ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาบังคับตาม
คำชี้ขาดของสถาบันอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศแห่งกรุงลอนดอนให้ผู้คัดค้านชำระเงินแก่ผู้
ร้อง ผู้คัดค้านยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาพร้อมคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์
ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางได้สวนแล้วมีคำสั่งให้ยกคำร้องโดยไม่
อนุญาตให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ ผู้คัดค้านอุทธรณ์
ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งให้รวบรวมสำนวนส่งศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศวินิจฉัยว่า คดีนี้มีปัญหาต้องวินิจฉัยก่อนว่า อุทธรณ์ของผู้คัดค้านเป็นอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 45 บัญญัติว่า "ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ (1) การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน (2) คำสั่งหรือคำพิพากษานั้นฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน (3) คำสั่งหรือคำพิพากษานั้นไม่ตรงกับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ (4) ผู้พิพากษาหรือตุลาการซึ่งพิจารณาคดีนั้นได้ทำความเห็นแย้งไว้ในคำพิพากษาหรือ (5) เป็นคำสั่งเกี่ยวกับการใช้วิธีการเพื่อกู้ครองประโยชน์ของคู่พิพาทตามมาตรา 16 การอุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลตามพระราชบัญญัตินี้ให้อุทธรณ์ต่อศาลฎีกาหรือศาลปกครองสูงสุด แล้วแต่กรณี"พระราชบัญญัติดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการเป็นไปด้วยความรวดเร็ว สมดังเจตนาของคู่พิพาทที่เลือกใช้วิธีระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการแทนการนำข้อพิพาทไปฟ้องคดีต่อศาล จึงบัญญัติให้คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการจะได้รับการพิจารณาจากศาลเพียงชั้นเดียว ยกเว้นเป็นคำสั่งหรือคำพิพากษามาตรา 45 (1) ถึง (5) จึงจะอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาได้ คดีนี้ผู้ร้องมีคำร้องขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการซึ่งอยู่ในบังคับตามกฎหมายดังกล่าว การที่ต่อมาศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้คัดค้านยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ อันอาจทำให้ต้องแยกอุทธรณ์เรื่องดังกล่าวไปยังศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ ส่วนเรื่องตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกานั้น ย่อมจะทำให้การพิจารณาคดีต้องล่าช้าไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของบทบัญญัติดังกล่าว ทั้งยังเปิดโอกาสให้คู่ความฝ่ายที่ต้องการประวิงคดีใช้เป็นช่องทางนี้ได้ ดังนั้น คำสั่งของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางดังกล่าวจึงถือเป็นคำสั่งของศาลตามพระราชบัญญัตินี้ที่ต้องอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาตามมาตรา 45 วรรคท้ายแล้ว ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้คัดค้านได้ คดีนี้มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้คัดค้านต่อไปว่า ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้คัดค้านยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ถือเป็นคำสั่งที่ขัดด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 42 วรรคสอง (1) กำหนดให้ผู้ร้องขอบังคับตามคำชี้ขาดต้องมีต้นฉบับคำชี้ขาดหรือสำเนาที่รับรองถูกต้องมาแสดงต่อศาล โดยมีได้กำหนดให้ต้องมีการรับรองสำเนาถูกต้องจากสถานทูตในประเทศที่มีการทำคำชี้ขาด กระทรวงการต่างประเทศของประเทศไทยที่มีการทำคำชี้ขาด กระทรวงการต่างประเทศของไทย หรือโนตารีปับลิกดังที่ผู้คัดค้านอ้างแต่อย่างใด ทั้งประเด็นดังกล่าวผู้คัดค้านก็มีได้กล่าวอ้างไว้ไม่ว่าในชั้นยื่นคำคัดค้านหรือชั้นสืบพยาน ส่วนที่ผู้คัดค้านอ้างว่าผู้ร้องไม่มีหลักฐานมาแสดงต่อศาลว่าประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรมีสนธิสัญญา อนุสัญญาหรือความตกลงร่วมกันโดยประเทศไทยยอมผูกพันตนเป็นภาคีตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 41 วรรคสอง นั้น เห็นว่า ในชั้นสืบพยานผู้ร้องมีผู้รับมอบอำนาจมาเป็นพยานเบิกความประกอบบันทึกถ้อยคำพยานว่า ประเทศไทยและสหราชอาณาจักรเป็นภาคีแห่งอนุสัญญานิวยอร์ก หรืออนุสัญญากว่าด้วยการยอมรับและการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ พ.ศ.2501 ตามรายชื่อประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาดังกล่าว ผู้คัดค้านมิได้ถามค้านโต้แย้งพยานปากดังกล่าว หรือนำพยานหลักฐานอื่นใดมาสืบหักล้างพยานของผู้ร้องในเรื่องนี้ อุทธรณ์ของผู้คัดค้านจึงเป็น

อุทธรณ์ที่ไม่มีเหตุผลอันสมควรที่จะได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ.2539 มาตรา 26 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 156/1 วรรคสอง เมื่อได้ความดังนี้แล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาปัญหาอื่นตามอุทธรณ์ของผู้คัดค้านอีกต่อไปเพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางไม่อนุญาตให้ผู้คัดค้านยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์มานั้น ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นพ้องด้วยในผล พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้เป็นพับ

องค์คณะ

นิพนธ์ ช่วยสกุล · รักเกียรติ วัฒนพงษ์ · สิทธิโชติ อินทรวีเศษ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/5232/2563>